

TULKOJUMS

NOLĪGUMS

**starp Eiropas Savienību un Tanzānijas Savienoto Republiku par nosacījumiem attiecībā uz
aizdomās turētu pirātu un ar tiem saistītā atsavinātā īpašuma nodošanu no Eiropas Savienības vadī-
tajiem jūras spēkiem Tanzānijas Savienotajai Republikai**

EIROPAS SAVIENĪBA, turpmāk arī "ES",

no vienas puses, un

TANZĀNIJAS SAVIENOTĀ REPUBLIKA, turpmāk "Tanzānija",

no otras puses,

turpmāk abas kopā "Puses",

ŅEMOT VĒRĀ,

- Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Drošības padomes Rezolūcijas (ANO DP rezolūcijas) 1814 (2008), 1838 (2008), 1846 (2008), 1851 (2008) un turpmākas ANO DP rezolūcijas;
- ANO 1982. gada Jūras tiesību konvenciju (UNCLOS) un jo īpaši tās 100. līdz 107. pantu un 110. pantu;
- ES Padomes Vienoto rīcību 2008/851/KĀDP (2008. gada 10. novembris) par Eiropas Savienības militāro operāciju ar mērķi palīdzēt Somālijas piekrastē novērst un apkarot pirātismu un bruņotas laupīšanas un atturēt no šādiem nodarījumiem ⁽¹⁾ (operācija "EUNAVFOR Atalanta") ar turpmākiem grozījumiem;
- starptautiskās tiesības cilvēktiesību jomā, tostarp 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un 1984. gada Konvenciju pret spīdzināšanu un citiem nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas veidiem;
- to, ka šis nolīgums neietekmēs Pušu tiesības un pienākumus, ko tām uzliek starptautiski nolīgumi un citi instrumenti, ar kuriem ir izveidotas starptautiskas tiesas un tribunāli, tostarp Starptautiskās Krimināltiesas statūti;

ŅEMOT VĒRĀ ARĪ

- reģionālās iniciatīvas pirātisma apkarošanas jomā, piemēram, Āfrikas Savienības (ĀS), Austrumāfrikas valstu Kopienas (EAC), Dienvidāfrikas Attīstības kopienas (SADC) iniciatīvas, Džibuti rīcības kodeksu un Reģionālo kuģniecības drošības un pirātisma apkarošanas stratēģiju, kas pieņemta Maurīcijā 2010. gadā,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

*1. pants***Mērķis**

Ar šo nolīgumu paredz nosacījumus un kārtību, kādā EUNAVFOR nodod Tanzānijai personas, kuras tur aizdomās par to, ka tās plāno veikt, veic vai ir veikušas pirātisma darbības, un kuras EUNAVFOR ir aizturējuši, un ar tām saistīto EUNAVFOR atsavināto īpašumu, kā arī nosacījumus un kārtību attiecībā uz turpmāku izturēšanos pret tām pēc šādas nodošanas.

⁽¹⁾ OVL 301, 12.11.2008., 33. lpp.

2. pants

Definīcijas

Šajā nolīgumā:

- a) "Eiropas Savienības vadītie jūras spēki (*EUNAVFOR*)" ir ES militārais štābs un ES operācijā *Atalanta* iesaistītie attiecīgo valstu kontingenti, to kuģi, gaisa kuģi un līdzekļi;
- b) "operācija" ir militārās misijas sagatavošana, izvērtēšana, izpilde un atbalsts tai saskaņā ar ES Padomes Vienoto rīcību 2008/851/KĀDP un/vai turpmākām vienotajām rīcībām;
- c) "attiecīgo valstu kontingenti" ir vienības un kuģi, kas pieder Eiropas Savienības dalībvalstīm un citām valstīm, kuras piedalās operācijā;
- d) "nosūtītāja valsts" ir valsts, kas nodrošina *EUNAVFOR* ar savu kontingentu;
- e) "pirātisms" ir pirātisms saskaņā ar ANO Jūras tiesību konvencijas 101. pantā sniegto definīciju;
- f) "nodotā persona" ir jebkura persona, kuru tur aizdomās par to, ka tā plāno veikt, veic vai ir veikusi pirātisma darbības, un kuru *EUNAVFOR* nodevuši Tanzānijai saskaņā ar šo nolīgumu.

3. pants

Vispārēji principi

1. Tanzānija pēc *EUNAVFOR* lūguma var piekrist, ka *EUNAVFOR* nodod personas, ko *EUNAVFOR* aizturējuši saistībā ar pirātismu, un ar tām saistīto atsavināto īpašumu, un nodot šādas personas un īpašumu tās kompetentajām iestādēm izmeklēšanai un kriminālvajāšanai. Par piekrišanu ierosinātai nodošanai Tanzānija lems katrā gadījumā atsevišķi, ņemot vērā visus attiecīgos apstākļus, tostarp incidenta vietu.
2. *EUNAVFOR* nodod personas tikai Tanzānijas kompetentajām tiesībsardzības iestādēm.
3. Pret 1. pantā minētajām personām Puses gan pirms, gan pēc nodošanas izturas cilvēcīgi un ievērojot starptautiskos pienākumus cilvēktiesību jomā, tostarp aizliegumu spīdzināt un nežēlīgi, necilvēcīgi vai pazemojoši izturēties vai sodīt, un aizliegumu prettiesiski aizturēt, un saskaņā ar prasību nodrošināt taisnīgu tiesu.
4. Nodotānu veic tikai tad, kad Tanzānijas kompetentās tiesībsardzības iestādes atbilstīgi Tanzānijas iekšējām procedūrām un pamatojoties uz pierādījumiem, ko nosūtījuši *EUNAVFOR*, izmantojot atbilstīgus saziņas veidus, ir nolēmušas, ka ir pamatotas izredzes panākt *EUNAVFOR* aizturēto personu notiesāšanu.

4. pants

Izturēšanās pret nodotajām personām, kriminālvajāšana un tiesāšana

1. Pret nodotajām personām izturas cilvēciski, tās netiek spīdzinātas vai pakļautas nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas veidiem, tām nodrošina pienācīgus uzturēšanās apstākļus un uzturu, un piekļuvi medicīniskai palīdzībai, un tās var veikt reliģiskus rituālus.
2. Nodotās personas nekavējoties nogādā pie tiesneša vai citas amatpersonas, kura ir ar likumu pilnvarota īstenot tiesu varu, lai nekavējoties lemtu par attiecīgās personas aizturēšanas likumīgumu un nepamatotas aizturēšanas gadījumā liktu to atbrīvot.
3. Nodotajām personām ir tiesības uz savlaicīgu tiesu vai uz atbrīvošanu.

4. Kad spriež par kriminālapsūdzību pret nodotajām personām, tām ir tiesības uz lietas taisnīgu un atklātu izskatīšanu ar likumu izveidotā kompetentā, neatkarīgā un objektīvā tiesā.
5. Nodotās personas, kas apsūdzētas noziedzīgā nodarījumā, uzskata par nevainīgām, kamēr to vaina nav pierādīta saskaņā ar likumu.
6. Kad spriež par kriminālapsūdzību pret nodotajām personām, tām ir pilnīgi vienlīdzīgas tiesības uz šādām minimālajām garantijām:
- a) nekavējoties un izvērstā veidā saņemt informāciju sev saprotamā valodā par izvirzītās apsūdzības būtību un iemesliem;
 - b) saņemt pietiekamu laiku un iespējas aizstāvības sagatavošanai un sazināties ar sevis izvēlētu aizstāvi;
 - c) tikt tiesātām bez nepamatotas kavēšanās;
 - d) piedalīties tiesas procesā, kā arī aizstāvēties vai nu pašām, vai ar sevis izraudzīta aizstāvja starpniecību; saņemt informāciju par šīm tiesībām, ja tām nav aizstāvja; gadījumā, ja to rīcībā nav pietiekamu līdzekļu, saņemt bezmaksas aizstāvi, ja tas vajadzīgs izmeklēšanas interesēs;
 - e) izskatīt vai panākt, lai kāds cits izskata visus pret tām izvirzītos pierādījumus, tostarp to apcietināšanu veikušo liecinieku ar zvērestu apliecinātās liecības, kā arī izsaukt un nopratināt savus lieciniekus ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus piemēro lieciniekiem, kas liecina pret tām;
 - f) saņemt bezmaksas tulka pakalpojumus, ja tās nesaprot tiesā lietoto valodu vai nerunā tajā;
 - g) netikt piespiestām liecināt pret sevi vai atzīt savu vainu.
7. Nodotajām personām, kas notiesātas par nozieguma izdarīšanu, ir tiesības uz notiesājošā sprieduma un piespriedā soda pārskatīšanu vai pārsūdzēšanu augstākas instances tiesā saskaņā ar Tanzānijas tiesību aktiem.
8. Tanzānija pēc apspriešanās ar ES var šādas personas, kas notiesātas un izcieš sodu Tanzānijā, nodot trešai valstij, kura ievēro cilvēktiesību standartus, lai tās sodu izciestu minētajā trešā valstī. Gadījumos, kad pastāv nopietnas bažas par cilvēktiesību situāciju minētajā trešā valstī, šāda nodošana notiek tikai tad, kad abas Puses, savstarpēji vienojoties, ir radušas apmierinošu risinājumu paustajām bažām.

5. pants

Sods

Nevienu nodoto personu netiesā par nodarījumu, par kuru paredzētais maksimālais sods ir bargāks nekā mūža ieslodzījums.

6. pants

Informācija un paziņojumi

1. Veicot nodošanu, sagatavo atbilstīgu dokumentu, ko paraksta EUNAVFOR pārstāvis un Tanzānijas kompetento tiesībsargāšanas iestāžu pārstāvis.
2. EUNAVFOR nodod Tanzānijai aizturēšanas datus par nodotajām personām. Šie dati ietver nodoto personu fizisko stāvokli aizturēšanas laikā, to nodošanas laiku Tanzānijai, to aizturēšanas iemeslus, to aizturēšanas sākuma laiku un vietu, kā arī saistībā ar to aizturēšanu pieņemtos lēmumus.

3. Tanzānija ir atbildīga par visu nodoto personu precīzu uzskaiti, tostarp, bet ne tikai, tā uzskaita atsavināto īpašumu, norāda personu fizisko stāvokli, to aizturēšanas vietas, pret tām celtās apsūdzības un visus būtiskos lēmumus, kas pieņemti laikā, kad pret šīm personām notiek kriminālvajāšana un tiesa.
4. Saskaņā ar Tanzānijas normatīvajiem aktiem, minētā informācija ir pieejama ES un EUNAVFOR pārstāvjiem, vēršoties ar rakstisku lūgumu Tanzānijas Ārlietu ministrijā.
5. Turklāt Tanzānija paziņo EUNAVFOR par aizturēšanas vietām, kurās tiek turētas personas, kas nodotas saskaņā ar šo nolīgumu, ziņas par to fiziskā stāvokļa pasliktināšanos un apgalvojumiem par neatbilstīgu izturēšanos. ES un EUNAVFOR pārstāvjiem, ievērojot piemērojamās tiesību aktus, ir piekļuve personām, kas nodotas saskaņā ar šo nolīgumu, tik ilgi, kamēr šīs personas atrodas apcietinājumā, un minētajiem pārstāvjiem ir tiesības tās nopratināt.
6. Valstu un starptautiskām humānās palīdzības aģentūrām pēc to lūguma ir atļauts apmeklēt saskaņā ar šo nolīgumu nodotās personas.
7. Lai nodrošinātu to, ka EUNAVFOR spēj Tanzānijai laikus nodrošināt palīdzību, nosūtot EUNAVFOR lieciniekus un sniedzot attiecīgus pierādījumus, Tanzānija paziņo EUNAVFOR savu nodomu sākt krimināllietas izskatīšanu tiesā pret nodotajām personām un iesniedz laika grafiku pierādījumu sniegšanai un liecību uzklaušanai.

7. pants

ES un EUNAVFOR pienākums sekmēt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu

1. ES un EUNAVFOR pieejamo līdzekļu un spēju robežās sniedz Tanzānijai visu palīdzību attiecībā uz izmeklēšanu un kriminālvajāšanu pret nodotajām personām.
2. ES un EUNAVFOR jo īpaši:
 - a) sniedz aizturēšanas datus, kas sagatavoti saskaņā ar šā nolīguma 6. panta 2. punktu;
 - b) rīkojas ar pierādījumiem saskaņā ar Tanzānijas kompetento iestāžu prasībām, par ko panākta vienošanās īstenošanas noteikumos, kas izklāstīti 10. pantā;
 - c) cenšas sagatavot liecinieku liecības vai ar zvērestu apliecinātas liecības, ko sniedz EUNAVFOR personāls, kas bijis iesaistīts notikumos, kuru sakarā personas ir nodotas saskaņā ar šo nolīgumu;
 - d) nodod visu attiecīgo atsavināto īpašumu, kas ir EUNAVFOR rīcībā;
 - e) uzglabā vai nodod visu attiecīgo atsavināto īpašumu, uzskates materiālus, fotogrāfijas un jebkādus priekšmetus, kam ir pierādījumu vērtība un kas ir EUNAVFOR rīcībā;
 - f) nodrošina EUNAVFOR liecinieku klātbūtni, lai tie sniegtu liecības tiesas procesa laikā (vai ar televīzijas savienojumu vai ar jebkuru citu apstiprinātu tehnoloģijas līdzekļu palīdzību);
 - g) veicina tādu tulku ierašanos, kādus varētu pieprasīt Tanzānijas kompetentās iestādes, lai palīdzētu izmeklēšanā un tiesvedībā saistībā ar nodotajām personām.

8. pants

Saistība ar citām nodoto personu tiesībām

Nekas šajā nolīgumā nav iecerēts kā atkāpšanās un nekas nav interpretējams kā atkāpšanās no jebkādām tiesībām, kas saskaņā ar piemērojamiem valsts vai starptautiskiem tiesību aktiem pienākas nodotajām personām.

9. pants

Koordinācija un strīdi

1. Visus jautājumus, kas saistīti ar šā nolīguma piemērošanu, kopīgi izskata Tanzānijas un ES kompetentās iestādes.
2. Ja iepriekš nav panākts izlīgums, strīdus par šā nolīguma interpretāciju vai piemērošanu Tanzānijas un ES pārstāvji izšķir tikai ar diplomātiskiem līdzekļiem.

10. pants

Īstenošanas noteikumi

1. Šā nolīguma piemērošanas nolūkā operatīvajiem, administratīvajiem un tehniskajiem jautājumiem var piemērot īstenošanas noteikumus, kas jānoslēdz starp kompetentām Tanzānijas iestādēm, no vienas puses, un kompetentām ES iestādēm, kā arī nosūtošo valstu kompetentām iestādēm, no otras puses.
2. Īstenošanas noteikumi var *inter alia* ietvert:
 - a) to Tanzānijas kompetento tiesībsardzības iestāžu noteikšanu, kurām EUNAVFOR var nodot personas;
 - b) aizturēšanas vietas, kur nodotās personas tiks turētas;
 - c) tādu dokumentu, tostarp ar pierādījumu vākšanu saistītu dokumentu, apstrādi, ko reizē ar personas nodošanu nodos Tanzānijas kompetentajām tiesībsardzības iestādēm;
 - d) kontaktpunktus paziņojumu nosūtīšanai un kārtību, kādā EUNAVFOR brīdina Tanzānijas kompetentās iestādes;
 - e) nodošanas procedūrā izmantojamās veidlapas;
 - f) pēc Tanzānijas lūguma un lai sasniegtu šā nolīguma mērķus – tehniskā atbalsta, speciālo zināšanu, apmācības un citas palīdzības sniegšanu saistībā ar repatriāciju, apcietināšanu, valstspiederības noskaidrošanu, juridisku pārstāvību un jautājumiem attiecībā uz atbildību.

11. pants

Stāšanās spēkā un darbības izbeigšana

1. Šo nolīgumu provizoriski piemēro no tā parakstīšanas dienas, un tas stājas spēkā pēc tam, kad katra no Pusēm ir informējusi otru Pusi, ka tā ir pabeigusi iekšējās procedūras šā nolīguma ratificēšanai.
2. Ikviens no Pusēm var šo nolīgumu izbeigt, sniedzot rakstisku paziņojumu. Šādā gadījumā darbības izbeigšana stājas spēkā trīs mēnešus pēc tam, kad ir saņemts paziņojums.
3. Šo nolīgumu Puses var grozīt, rakstiski vienojoties.
4. Šā nolīguma darbības izbeigšana neietekmē tiesības vai saistības, kas izriet no tā piemērošanas pirms tā darbības izbeigšanas, tostarp nodoto personu tiesības, kamēr tās tiek turētas apcietinājumā vai pret tām notiek kriminālvajāšana Tanzānijā.

5. Pēc šā nolīguma darbības izbeigšanas visas ES tiesības saskaņā ar šo nolīgumu var izmantot jebkura persona, ko norīkojis ES Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos. Pēc nolīguma darbības izbeigšanas visus paziņojumus, kas saskaņā ar šo nolīgumu bija jānodod EUNAVFOR, nosūta ES Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos.

Briselē, divtūkstoš četrpadsmitā gada pirmajā aprīlī, divos oriģināleksemplāros, katrs angļu valodā.

Eiropas Savienības vārdā –

Tanzānijas Savienotās Republikas vārdā –

Catherine M.

